

فارسی عمومی

تالیف:

دکتر حیدر علی دهمرده

(دانشیار دانشگاه زابل)

فائزه عرب یوسف ابانی

(استادیار دانشگاه زابل)

سرشناسه	دهمرد، حیدرعلی، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	فارسی عمومی / تالیف حیدرعلی دهمرد، فائزه عرب یوسف آبادی.
مشخصات نشر	تهران: سازمان جهاد دانشگاهی تهران، انتشارات، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲۰۲ ص: مصور، نمودار.
شابک	۷-۳۶۳-۱۳۳-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	ادبیات فارسی -- ایران -- تاریخ و نقد
موضوع	Persian literature -- Iran -- History and criticism
موضوع	ادبیات فارسی -- تاریخ و نقد -- پرسش ها و پاسخ ها (عالی)
موضوع	Persian literature -- History and criticism -- Questions and answers(Higher)
شناسه افزوده	عرب یوسف آبادی، فائزه، ۱۳۵۷ -
شناسه افز	سازمان جهاد دانشگاهی تهران. انتشارات
رده بندی کنگ	۱۳۹۷ ۲۴۰۹/۳۳۷۵ PIR
رده بندی دیویی	۰۹
شماره کتابشناسی ملی	۵۲/۱۵

◆ نام کتاب: فارسی عمومی

♦ ناظر چاپ: احمد آرشد

♦ طراح جلد: سعید صحابی

♦ لیتوگرافی: زاویه نور

◆ قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

◆ نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۷

♦ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۳-۳۶۳-۷

◆ نشانی: تهران - صندوق پستی ۱۳۱۴۵-۱۸۶

◆ تلفون: ۶۶۹۵۴۳۶۸ تلفکس: ۶۶۴۶۴۹۴۱

♦ تلفن: مراکز: بخش: ۶۸۳۴۶۹-۷۵۳۵۵۷۹۶

فهرست مطالب

۵.....	مقدمه ناسر.....
۸.....	تقدیم به.....
۷.....	تشکر و قدردانی.....
۱۵.....	پیشگفتار.....
۱۷.....	فصل ۱ / سخنی درباره ادبیات و انواع آن.....
۱۷.....	ادبیات پایداری.....
۱۸.....	ادبیات غنایی.....
۱۸.....	ادبیات تعلیمی.....
۱۹.....	ادبیات عامیانه.....
۲۰.....	ادبیات کودک.....
۲۱.....	ادبیات داستانی.....
۲۱.....	داستان (Novel).....
۲۲.....	قصه.....
۲۲.....	رمانس.....
۲۲.....	رمان.....
۲۲.....	تمثیل.....
۲۳.....	خودآزمایی.....

فصل ۶ / وضع ادبی ایران در دوره قاجاریه	۹۳
نثر دوره قاجار	۹۳
۱-۶- فتحعلی خان صبای کاشانی	۹۴
۲-۶- نشاط	۹۵
خودارزیابی	۹۵
فصل ۷ / وضع ادبی ایران در دوره مشروطه	۹۷
خودارزیابی	۹۸
۱-۷- علی اکبر سید	۹۸
۲-۷- محمد تقی	۱۰۰
خودارزیابی	۱۰۲
۳-۷- میرزاده عشقی	۱۰۲
خودارزیابی	۱۰۴
۴-۷- سید اشرف الدین حسینی	۱۰۴
خودارزیابی	۱۰۷
فصل ۸ / وضع ادبی ایران در دوره معاصر	۱۰۹
خودارزیابی	۱۱۰
۱-۸- نیمایوشیج	۱۱۰
خودارزیابی	۱۱۲
۲-۸- شهریار	۱۱۳
خودارزیابی	۱۱۴
۳-۸- پروین اعتصامی	۱۱۴
خودارزیابی	۱۱۶
۴-۸- مهدی حمیدی شیرازی	۱۱۶
۵-۸- احمد شاملو	۱۱۷

۱۲۱.....	خودارزیابی.....
۱۲۱.....	۸-۶- فریدون مشیری.....
۱۲۳.....	خودارزیابی.....
۱۲۳.....	۸-۷- سیاوش کسرائی.....
۱۲۸.....	۸-۸- مهدی اخوان ثالث.....
۱۳۱.....	۸-۹- سمین بهبهانی.....
۱۳۲.....	۸-۱۰- سحاب سپهری.....
۱۳۳.....	خودارزیابی.....
۱۳۴.....	۸-۱۱- شفیق کدکنی.....
۱۳۶.....	۸-۱۲- حمید ممدق.....
۱۳۷.....	۸-۱۳- محمد علی جبارزاده.....
۱۴۶.....	۸-۱۴- سیمین دانشور.....
۱۵۶.....	خودارزیابی.....
۱۵۶.....	۸-۱۵- بیژن نجدی.....
۱۵۹.....	خودارزیابی.....
۱۵۹.....	۸-۱۶- ابوتراب خسروی.....
۱۶۷.....	فصل ۹ / آیین نگارش و ویرایش.....
۱۶۸.....	نوشته از دیدگاه قانونی.....
۱۶۸.....	اجزای تشکیل دهنده‌ی نوشته.....
۱۶۸.....	بخش‌های اصلی یک نوشته.....
۱۶۸.....	الف - مقدمه.....
۱۶۹.....	ب - تشریح موضوع یا متن اصلی.....
۱۶۹.....	پ - نتیجه‌گیری.....
۱۷۰.....	سیمای ادبیات فارسی معاصر.....
۱۷۹.....	۹-۱- نشانه‌های نگارش.....

۱۸۰.....	نقطه (.)
۱۸۱.....	ویرگول (،)
۱۸۲.....	دو نقطه (:)
۱۸۳.....	گیومه («»)
۱۸۶.....	پرانتز ()
۱۸۶.....	دو قلاب []
۱۸۷.....	مم /
۱۸۷.....	فلا / / کروشه []
۱۸۷.....	پیکان (→)
۱۸۸.....	گوشه (< >)
۱۸۸.....	ستاره (*)
۱۸۸.....	ابرو (~)
۱۸۸.....	حروف بزرگ لاتین
۱۸۹.....	اعداد
۱۹۰.....	دستورهای فنی نگارش
۱۹۱.....	خودارزیابی
۱۹۳.....	منابع و مآخذ

به نام خداوند جان و خرد

سپاس خدای را که توفیق، ربیع شادنا، مجموعه ادبی را به پیشگاه اهل ادب، دوست داران فرهنگ ایران زمین و دانشجویان گرامی تقدیم کنیم.

امروز بعد از مسلمانی، ما به دو چیراختخاریسیم: ایرانی بودن و زبان فارسی. ادبیات و هنر به عنوان زبانی برای تعبیر و والاترین اندیشه‌های اسلامی در سراسر تاریخ اسلام جایگاهی ممتاز داشته و امروز نیز باید داشته باشد. حراست و پاسداری از میراث فرهنگی و ادبی و آثار برجسته مفاخر گذشته ایرانی، یک ضرورت تام تلقی می‌شود و بهمانند دستاوردهای گذشتگان به عنوان عاملی مؤثر در جهت رشد و تعالی فرهنگ و ملیت اسلامی و ایران مورد تأیید قرار می‌گیرد. تکریم منزلت و مقام ادیبان، شاعران و نویسندگان، شناختن و شناساندن ارزش‌های انسانی و مراتب معنوی حکیمان به عنوان کوششی اصیل در جهت اشاعه فرهنگ ریشه‌دار ایرانی و اسلامی و ترویج ارزش‌های معنوی و اخلاقی در جامعه ایران تلقی می‌شود و هرگونه تلاش در قلمرو اشاعه فرهنگ و زبان فارسی، اقدام مؤثری برای چاره‌جویی به منظور حل مشکلات حاکم بر فضای خالی از معنویت و گرفتار جهانی به حساب می‌آید.

زبان وسیله اندیشیدن است. مردمی که زبانی پرمایه و توانا ندارند، از فکر بارور، زنده و آفریننده بی‌بهره‌اند؛ بنابراین هر قدر در تقویت این بنیان مهم زندگی غفلت شود، در پرورش فکر سهل‌انگاری شده است. ایرانی بودن، از این منظر، مستلزم ایرانی اندیشیدن است و ایرانی فکر کردن، نتیجه معرفت به فرهنگ ایران است که در طی قرن‌ها با تپش دل و جوشش فکر

هم وطنان ما هم آهنگ و دم ساز بوده است.

درس سه واحدی فارسی عمومی که برای همه دانشجویان (به جز زبان و ادبیات فارسی) ارائه می‌گردد، در جهت آشنایی آن‌ها با دو مقوله ادب فارسی و زبان فارسی است. برای رسیدن به این منظور بررسی نمونه‌هایی از شعرو نثر کهن و معاصر پیش‌بینی شده و در پایان هر درس پرسش‌هایی زیر عنوان «خودارزیایی» بیان شده است که دانشجویان پس از مطالعه دقیق درس برای اطمینان از یادگیری خود به این پرسش‌ها جواب دهند.

امید است این مجموعه مورد توجه استادان و دانشجویان گرامی قرار گیرد و صاحب نظران و نکته‌سازان ما چشم خطابخش پوزش‌پذیر خویش به کاستی‌های احتمالی آن بنگرند و با یادآوری کستی‌ها و لغزش‌ها بدون اغماض ما را رهین منت خود گردانند.

همانند سبزه‌سازان سی‌گسوهرم	هنوز از خجالت سراندر برم
که در بحر لؤلؤ و سندب نیست	درخت بلندست در باغ و پست
نمازم به سرمایه فضل خویش	به دریوزه آورده‌ام دست پیش
شنیدم که در روز امیه به بیم	بدان را به نیکان ببخشد کریم
تو نیز از بدی بینیم در سخن	به خلق جهان آفرین کار کن

حیدر علی دهمرده

dr.h.a.dahmard@oz.ac.ir

فائزه عرب رفس آبادی

f.moa.ab@oz.ac.ir